

Wow!

Taler
Sonja

Dato
11 juni 2022

Sted
Oslo

Omstendigheter
Åpning av Nasjonalmuseet

1 Statsminister,
Statsråder
Kjære alle sammen!

5 Endelig!

Da jeg hadde stiftet bekjentskap med dette bygget for første gang, tenkte jeg:
Wow ...!

10 Jeg ble umiddelbart slått av lyssettingen, intimiteten, luftigheten og romfølelsen
som arkitekt Klaus Schuwerk og hans kontor Kleihues+Schuwerk hadde skapt.
Og etter hvert: Fantasien i kurateringen, som gir oss nye måter å oppfatte og
oppleve utstillingsgjenstandene på. I tillegg - et nytt byrom - Museumsplassen,
hvor vi er samlet akkurat nå. Alt dette fenget min oppmerksomhet, så følelsen
15 av «wow» har bare vokst - frem til i dag - og den er her fremdeles!

Gratulerer med dagen - til hele Norge.

I dag får vi alle et nytt hus, og kunsten får et nytt hjem.

20

Et bygg hvor drømmer kunne oppstå i samme øyeblikk som Kronprinsessen og
jeg la ned grunnstenen for seks år siden.

Men hva er det egentlig vi får med et nytt Nasjonalmuseum - der ulike
25 kunstarter gjennom tidene er samlet under ett tak?

Vi får en invitasjon til å se, til å søke og til å samle.

30 Vi blir invitert inn i et felleskap.

Vi inviteres til å se mennesker som har levd før oss, hverandre og oss selv.

Vi inviteres til å se nye sammenhenger. Ulike livsfortolkninger.

35

Vi åpner i dag et hus der alt menneskelig blottstilles for oss. Historier om hvem vi er og har vært, og om hvorledes vi kom dit vi er i dag.

40

Utstillingsrommenes intimitet hjelper oss til å se. De legger en vårlig hånd om inntrykkene våre - og korridorenes lange linjer gir oss hvile mellom møtene.

Det er storslått og intimt på samme tid.

45

I det fysiske ligger møtets kraft. Både med kunsten, med oss selv og med hverandre.

I disse rommene skal mennesker møtes. Fremmede skal streife hverandres blikk og ane: Du har sett. Jeg har sett.

50

Og sammen erkjenne: Vi er ikke alene.

Med det nye Nasjonalmuseet inviteres vi også til å søke.

Gjennom hvert enkelt verk går det stille rop:

55

Tro på meg!

Se dette!

60

Våk opp!

Tro på lyset og disse farvene

Tro på dette synet

65

Tro på urettferdigheten og smerten

Tro på at dette har skjedd

70

Tro på den velgjørende formen

Og den perfekte, organiske buen

75 Ha tillit til tekstilets standhaftighet.

I kunsten finner vi:

Tankens kraft, sinnets åpenhet og henders verk

80

Vi finner aktivisme og realisme

Nød og blodslit

85 Kamp med materialene og med livsbetingelsene

Lengsel etter skjønnhet og drøm om fred.

Kunsten er sta og utholdende

90

Men også utålmodig.

Felles for alt: Et forsøk på å uttrykke noe som er sant.

95 Tro på meg!

Kunsten tilhører nyansenes og gråsonenes frie verden.

100 Der det ikke er plass for kortversjonenes skråsikkerhet.

Kunsten kommer fra det mest sanne i oss. Det feilbarlige, skjeve, uperfekte. På sitt beste løfter kunsten oss opp i noe høyere - nettopp fordi vi våger å åpne opp for vårt sanne jeg.

105

Som publikum inviteres vi inn i det søkende, i det skapende i oss selv. Der vi stiller de viktige spørsmålene.

110 Vi blir medskapere.

Derfor inviteres vi med dette praktfulle nye bygget også til å samle.

Samle oss i et felleskap.

115

Kanskje er det ikke et Nasjonalmuseums oppgave å samle oss. Men tenk om det likevel kunne ...? Ikke samle oss til enighet - men til et søkende felleskap.

120

Kunsten uttrykker hele vår menneskelighet. Det vi tror på, det vi lever for og det vi er villige til å dø for. Derfor er ikke kunsten samfunnets glasur. Den er tvert imot selve livsnerven.

Og den fortjener sin rettmessige plass - både i samfunnet og i den enkeltes liv.

125

Når vi glir gjennom rommene - fra antikken til i dag - arbeider vi oss gjennom flere tusen år med søken etter sannhet og skjønnhet, med kamp for frihet, med ulike livsformer og skiftende tiders krav.

Er vi stille og lytter, kan vi høre menneskene gjennom tidene.

130

Det gir oss en følelse av felleskap med alle som har levd før oss:

Vi er ikke alene.

135

Alt dette eier vi sammen. Og Nasjonalmuseet forvalter det for oss - så mennesker også om hundre år kan gli langs kunstverkene og kanskje føle en samhörighet med oss som levde i dag.

Dette er et felleskap jeg håper alle ønsker å ta del i.

140

Og nå har vi fått et sted å være.

Vi har fått et hus, kunsten har fått et hjem.

Et hjem som favner oss alle, hele nasjonen.

Vi er ikke alene.

150 Det er med stolthet jeg herved erklærer Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design for åpnet.

Til lykke med dagen - og wow!

155

Kilde

www.kongehuset.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/wow>

160

165

170

175

180